

GIÁ TRỊ BỀN VỮNG CỦA TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ ĐOÀN KẾT

■ **ĐỖ THANH HẢI (*)**

Bản Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh viết cách đây 40 năm là lời căn dặn tâm huyết cuối cùng trước khi Người từ giã cõi trần “đi gặp cụ Cặc Mác, cụ Lê-nin”. Di chúc của Người chứa đựng những tư tưởng lớn lao và có ý nghĩa then chốt chỉ đạo toàn Đảng, toàn dân ta trong thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ của cách mạng. Một trong những vấn đề đó là tư tưởng của Người về đoàn kết. Trong bối cảnh hiện nay, xây dựng khối đoàn kết theo tư tưởng của Người vẫn là cội nguồn sức mạnh để toàn Đảng, toàn dân tộc ta băng qua những khó khăn, thách thức, tận dụng những cơ hội phát triển để thực hiện những mục tiêu của cách mạng. Do đó tư tưởng đoàn kết trong Di chúc của Người luôn có sức sống bền vững. Giá trị đó thể hiện trên một số khía cạnh sau:

Thứ nhất, giá trị của tư tưởng về xây dựng sự đoàn kết thống nhất trong Đảng

Xây dựng sự đoàn kết thống nhất trong Đảng là vấn đề Người thường xuyên quan tâm chỉ đạo. Trong Di chúc, khẳng định tầm quan trọng hàng đầu của việc xây dựng sự đoàn kết thống nhất trong Đảng, Người chỉ rõ: “*Các đồng chí từ trung ương đến các chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí trong Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình*”⁽¹⁾. Người khẳng định

đây là một truyền thống quý báu, là cội nguồn sức mạnh của Đảng: “*Nhờ đoàn kết chặt chẽ, một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ tổ quốc, cho nên từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta đã đoàn kết, tổ chức và lãnh đạo nhân dân ta hăng hái đấu tranh tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác*”⁽²⁾. Để có sự đoàn kết, nhất trí trong Đảng, Người chỉ dẫn phương thức tốt nhất là: “*Trong Đảng thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình là cách tốt nhất để củng cố và phát triển sự đoàn kết và thống nhất của Đảng*”⁽³⁾. Cùng với đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đề cao vai trò của đạo đức cách mạng trong giáo dục, rèn luyện đảng viên làm cơ sở cho sự đoàn kết nhất trí trong Đảng. Người chỉ rõ: “*Đảng ta là một Đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thực sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân*”⁽⁴⁾.

Tư tưởng về xây dựng sự đoàn kết thống nhất trong Đảng có ý nghĩa như những nguyên tắc cơ bản, những vấn đề có tính quy luật xây dựng Đảng ta thực sự là đội tiên phong của giai cấp công nhân, để hoàn thành sứ mệnh đối với dân tộc, nhân dân. Thực hiện Di chúc của Người, Đảng ta luôn củng cố, tăng cường sự

(*) Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

đoàn kết, thống nhất trong Đảng, rèn luyện đạo đức cho cán bộ, đảng viên, vì thế Đảng ta luôn vững mạnh, lãnh đạo giành những thắng lợi to lớn.

Hiện nay, đất nước ta đang trong giai đoạn đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, mở cửa, hội nhập kinh tế thế giới, việc thực hiện các mục tiêu của sự nghiệp cách mạng đứng trước những thách thức to lớn. Sự chống phá quyết liệt của các thế lực thù địch âm mưu xóa bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng, chia rẽ khối đoàn kết, thống nhất trong Đảng, lôi kéo, mua chuộc cán bộ, đảng viên, làm "mọt ruỗng" Đảng ta từ bên trong; cùng với đó, tác động mặt trái của cơ chế thị trường với sức mạnh của đồng tiền làm "lóa mắt" một số cán bộ, đảng viên. Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng chỉ ra những hạn chế trong xây dựng Đảng: "*Tình trạng suy thoái về tư tưởng, chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống, bệnh cơ hội, giáo điều, bảo thủ, chủ nghĩa cá nhân và tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, công chức còn diễn ra nghiêm trọng. Nhiều tổ chức cơ sở đảng bị tê liệt, thiếu sức chiến đấu và không đủ năng lực lãnh đạo và chỉ đạo để giải quyết những vấn đề phức tạp nảy sinh*"⁽⁶⁾. Nghị quyết Trung ương năm khóa X của Đảng cũng chỉ rõ: "Tình trạng suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức và lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên... làm giảm sức chiến đấu của Đảng, và lòng tin của nhân dân vào Đảng, Nhà nước"⁽⁶⁾. "Trong Đảng đã xuất hiện các ý kiến khác nhau về một số vấn đề cơ bản liên quan đến đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, ảnh hưởng tới sự thống nhất trong Đảng"⁽⁷⁾. Thực tế đó đòi hỏi, để hoàn thành được mục tiêu cuối cùng của sự nghiệp cách mạng phải xây dựng được một Đảng thực sự vững mạnh, đoàn kết, mọi cán bộ, đảng viên phải thực sự mẫu mực về phẩm chất, đạo đức, tư tưởng, lối sống. Theo đó, tư tưởng của Người về xây dựng sự đoàn kết thống nhất trong Đảng là những chỉ dẫn then chốt có tính nguyên tắc, tính quy luật quyết định bản chất của Đảng kiểu mới và đảm bảo

cho Đảng ta hoàn thành được vai trò, sứ mệnh lịch sử của mình.

Thứ hai, giá trị của tư tưởng về đoàn kết các tổ chức xã hội trong Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Thực chất tư tưởng của Người về đoàn kết các tổ chức xã hội trong Di chúc chính là tư tưởng coi trọng và phát huy vai trò các tổ chức xã hội mà hạt nhân lãnh đạo, tập hợp, đoàn kết, giáo dục các tổ chức xã hội chính là Đảng Cộng sản. Trước lúc đi xa, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã di huấn lại cho Đảng phải chăm lo giáo dục các tổ chức xã hội thuộc lực lượng cách mạng ở nước ta làm cơ sở cho khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Đối với đoàn viên thanh niên, trên cơ sở đánh giá cao vai trò của đoàn viên thanh niên, Người nhắc nhở Đảng ta phải "chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa "hồng" vừa "chuyên". Người khẳng định: "Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và cần thiết"⁽⁸⁾. Trong thực tiễn cuộc đời cách mạng của mình, Người đã kiên trì thực hiện việc chăm lo giáo dục, bồi dưỡng thanh niên, một bộ phận đông đảo và là lực lượng to lớn của khối đại đoàn kết dân tộc.

Thực hiện tư tưởng của Người, Đảng ta thường xuyên chăm lo, giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ. Thanh niên nói chung được đặt vào vị trí trung tâm của sự quan tâm của Đảng và toàn xã hội. Ngày nay, thanh niên nước ta lại càng được quan tâm hơn nữa. Nghị quyết Trung ương bảy khóa X "Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa" xác định thanh niên là lực lượng xung kích cách mạng, là lực lượng xã hội to lớn; chăm lo, bồi dưỡng giáo dục thanh niên thành lớp người "vừa hồng, vừa chuyên" theo tư tưởng Hồ Chí Minh là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng; *mở rộng mặt trận đoàn kết, tập hợp thanh niên là nội dung quan trọng của công tác Đoàn để giáo dục, bồi dưỡng, động viên và phát huy vai trò thanh niên*

trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc v.v.. Những quan điểm trên thể hiện sự nhận thức và vận dụng sâu sắc những tư tưởng của Người trong Di chúc.

Đối với nhân dân lao động, cả cuộc đời Người phấn đấu nhằm đem lại tự do cho dân tộc, hạnh phúc cho đồng bào, đến hơi thở cuối cùng Người vẫn không nguôi nghĩ về dân tộc, về nhân dân. Trước khi đi xa, Người để lại muôn vàn tình thân yêu cho nhân dân lao động, di huấn của Người nhắc nhở Đảng ta cần phải chăm lo đến đời sống của họ. Người chỉ rõ: “Đảng cần phải có kế hoạch thật tốt để phát triển kinh tế và văn hóa, nhằm không ngừng nâng cao đời sống của nhân dân”⁽⁹⁾. Tư tưởng ấy của Người cho đến nay còn nguyên giá trị, là cơ sở cho mọi chủ trương, quyết sách của Đảng và Nhà nước ta. Thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ văn minh cũng chính là thực hiện di huấn của Bác.

Ngày nay, nhận thức rõ được vai trò của nhân dân lao động trong khối đại đoàn kết, Đảng ta không ngừng quan tâm, chăm lo đến đời sống vật chất, văn hóa của họ. Nghị quyết của Đảng về nông thôn, nông nghiệp, nông dân; về giai cấp công nhân... thể hiện cái nhìn khoa học, đánh giá đúng tầm quan trọng của nhân dân lao động, là những chủ trương chiến lược chỉ đạo toàn bộ các quyết sách trong thực tiễn xây dựng mọi mặt đời sống xã hội. Trong mỗi chủ trương, quyết sách ấy có linh hồn tư tưởng của Người dẫn dắt, soi rọi, chỉ đường. Sức sống tư tưởng của Người được lan tỏa và phát huy giá trị thông qua đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước, sự thực hiện của toàn xã hội.

Thứ ba, giá trị của tư tưởng đoàn kết quốc tế trong Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Tinh thần quốc tế vô sản giữa Đảng ta với các Đảng Cộng sản anh em đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh dày công vun đắp với tinh thần trong sáng cao cả. Trước lúc đi xa, Người còn đau đáu nghĩ về tình đoàn kết cộng sản, Người không quên nhắc nhở Đảng ta phải ra sức hoạt động để góp phần vào tình đoàn kết ấy. Người

chỉ rõ: “Tôi mong rằng Đảng ta sẽ ra sức hoạt động, góp phần đắc lực vào việc khôi phục lại khối đoàn kết giữa các đảng anh em trên nền tảng chủ nghĩa Mác – Lênin và chủ nghĩa quốc tế vô sản, có lý, có tình”⁽¹⁰⁾. Tinh thần đoàn kết quốc tế ấy thể hiện tầng sâu văn hóa nhân văn và văn hóa chính trị trong con người Chủ tịch Hồ Chí Minh ở chỗ, tình đoàn kết quốc tế trước hết là tình cảm con người, tình thân ái đồng loại; thứ hai, tình đoàn kết quốc tế là con đường để đấu tranh vì sự nghiệp giải phóng của mỗi dân tộc, tạo sự gắn kết quốc tế để cắt bỏ “con đĩa hai vôi” là chủ nghĩa thực dân, đế quốc.

Tư tưởng đoàn kết quốc tế của Người hiện nay còn vẹn nguyên giá trị hiện thực, được Đảng ta vận dụng sáng tạo trong quan hệ với các đảng cộng sản trên thế giới trên cơ sở Chủ nghĩa Mác – Lênin và tinh thần quốc tế vô sản. Những biến thiên của lịch sử, của thời đại và của chính những bước ngoặt trong nội tại các dân tộc, tình đoàn kết quốc tế trong sáng với các đảng anh em luôn được Đảng ta duy trì và củng cố.

Đã 40 năm trôi qua, nhưng tư tưởng đoàn kết trong Di chúc của Người vẫn còn vẹn nguyên giá trị, là di sản tinh thần quý báu cho Đảng ta, dân tộc ta. “Đoàn kết đoàn kết đại đoàn kết, thành công thành công đại thành công”, sự đúc kết ấy đã trở thành một chân lý, một quy luật mà Đảng ta luôn nhận thức sâu sắc và vận dụng sáng tạo trong các giai đoạn cách mạng □

Ghi chú:

- (1) Hồ Chí Minh, Toàn tập, Tập 12, Nxb CTQG, Hà Nội, 1996, tr 510.
- (2), (3), (4), (8), (9), (10) Hồ Chí Minh, Toàn tập, Tập 12, Nxb CTQG, Hà Nội, 1996, tr 510, 511.
- (5) Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ X, Nxb CTQG, Hà Nội, 2006, tr.48.
- (6), (7) Đảng Cộng sản Việt Nam “Văn kiện hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa X” Nxb CTQG, Hà Nội – 2007; tr.34.